

ملزومات مدیریت مالکیت فکری برای کارآفرینی فناورانه مبتنی بر تجاری سازی تحقیقات دانشگاهی

(۱) ابوالقاسم شریف زاده^۱ (۲) ابوالقاسم عربیون^۲ (۳) مهنوش شریفی^۳

(۱) دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، sharifsharifzadeh@gmail.com (۲) دانشکده کارآفرینی دانشگاه
تهران (۳) دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی دانشگاه تهران

چکیده

دانشگاه‌ها در راستای انجام چنین ماموریتی، نیازمند چشم‌اندازی منسجم برای تولید و انتقال دانش و فناوری از طریق یکپارچه‌سازی پژوهش و تجاری‌سازی یافته‌های تحقیقاتی خویش بر مبنای الگوی کارآفرینی فناورانه هستند. نهادینه‌نمودن تجاری‌سازی تحقیقات دانشگاهی ملزومات و پیش‌شرطهایی از این دست را می‌طلبد: برخورداری از ظرفیت تحقیق و توسعه، فرهنگ نهادی نوآورانه، منابع مالی و انسانی، مدیریت تسهیلگرانه، نظام پاداش برانگیزاننده، و سازوکارهای پیوند مقتضی با بخش خصوصی، بازار، صنعت و غیره. این مقاله تلاشی است برای معرفی تجاری‌سازی تحقیقات و ملزومات مدیریت مالکیت معنوی به منظور پیشبرد تجاری‌سازی تحقیقات دانشگاهی. بر مبنای بحث‌های به عمل آمده در این مقاله، نهادینه‌سازی و مدیریت حقوق مالکیت معنوی اقدامات متعدد و هم‌وابسته‌ای را می‌طلبد: توسعه و ترویج دانش مفهومی و نظری از طریق پژوهش و انتشارات، آگاه‌سازی، حساسیت‌زایی و اجماع‌رسی بین دست‌اندرکاران امر، تنظیم مقررات و قوانین و سیاست‌گذاری راهبردی، نهادسازی، هماهنگی از طریق شبکه‌سازی در سطح ملی و جهانی، آموزش و توسعه حرفه‌ای و برقراری نظام پایش قضایی.

کلید واژه‌ها: کارآفرینی فناورانه، تجاری‌سازی تحقیقات دانشگاهی، مدیریت مالکیت فکری

مقدمه

توانمندسازی نظام ملی نوآوری از طریق رویکرد علمی و سیستمی به نوآوری و بهسازی مولفه‌های شاکله و پیوندهای درونی و بیرونی این نظام محقق خواهد شد. برون‌رسانی (اشاعه و انتقال) دانش و فناوری برخاسته از پژوهش از دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی بسان پایگاه تولید دانش، شریان اصلی قلب یک نظام ملی نوآوری بشمار می‌رود و پویایی و بهینه‌سازی آن مستلزم اتخاذ سیاست‌های کارآمد در مدیریت دارایی‌های فکری تولید شده در پایگاه‌های علمی پیش‌گفته می‌باشد (فکور، ۱۳۸۳). تجاری‌سازی دانش و فناوری دانشگاهی فرآیندی است که از اختراع و پژوهش شروع می‌شود و تا تبدیل دانش و فناوری به محصولات با ارزش در قالب کارآفرینی و توسعه کسب‌وکارها

^۱ !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!!

^۲ !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!!

^۳ !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!! !!!!!!!!!!!!!!!
arabuiun@ut.ac.ir